

I ATELIÉR

Text: Radek Wohlmuth
Foto: Dima Minski, Jakub Macháček

Pohled do ateliéru s nedodělaným obrazem s názvem
Jen počkej, který byl na jeho poslední výstavě
Rudý gentleman odchází po vodě a ďábel nosí pádla v DSC Gallery
vystaven jako nedokončený. I přesto našel svého zájemce.
Kolik je na obraze vlků a kolik zajíců z ikonického animáku
„Jen počkej, zajíci“?

JAK SE WRITER PUSTIL DO SKLA

JAKO JEDNOMU Z MÁLA SE MU PODAŘILO BEZ ZTRÁTY RESPEKTU PŘEKROČIT OSTŘE STŘEŽENOU HRANICI MEZI ULICÍ A GALERIJNÍM PROVOZEM. JAKUB MATUŠKA AKA MASKER V SOBĚ SPOJUJE AKADEMICKÉ VZDĚLÁNÍ A GRAFFITI KOŘENY. JEHO OBRAZY JSOU MEZI SBĚRATELI NEDOSTATKOVÝM ZBOŽÍM, JEHO PIECY HO ZAŘADILY MEZI LEGENDY ČESKÉ GRAFFITI SCÉNY. ŽE SE NOVÝCH VĚCÍ NEBOJÍ, DOKAZUJE I DNES. NA PROGRAMU MÁ TOTIŽ SKLENĚNÉ SOCHY.

Hliněné hlavy vznikly podle kreseb, v nichž se Masker chtěl odreagovat od propracovaných obrazů plných výjevů a zdlouhavého vrstvení. Následně budou hliněné hlavy zaformovány a převedeny do skleněného média. Výroba jedné zabere přibližně měsíc.

Ten, kdo by se chtěl vypravit do ateliéru jednoho z našich nejvýraznějších mladých umělců, Jakuba Matušky aka Maskera (1981), musel by se pustit do smíchovského kopce nad MeetFactory. Našel by ho v prostředí, které je možná trochu nečekaně tvůrčí hned na několik způsobů. Ateliér má totiž v sídle jednoho dynamického architektonického studia, se kterým přímo sousedí. „Výhod má taková symbióza spoustu,“ vypočítává Masker, „a není to jen příjemné

**SKLO JE ELEGANTNÍ,
MÁ SUPER POVRCH,
ROLI HRAJE I LOM
SVĚTLA, LESK, MAT
NEBO PRŮHLEDNOST**

místo nebo klid na práci, ale třeba i to, že se někdy sejdeme nad společným projektem.“ Právě díky tomu se během několika

posledních let dostaly jeho realizace do některých z podniků řetězce Ambiente nebo čerstvě michelinské restaurace Field, kde je možné najít Maskerovy projekce.

PRAHA PŘED OČIMA

Jedním z dalších bonusů jsou celoskleněné stěny, které otevírají skvělý výhled na panorama Prahy. „Člověk tady má někdy

RÁD BYCH ZACHYTL, JAK VŠECHNO PROSTUJUJE NĚJAKÁ JEDNOTNÁ PŮVODNÍ ENERGIE

pocit, že se dívá na nějaký model města, když se pod ním míhají malá autíčka, vlaky, cinkají tramvaje a po řece plují a houkají lodě,“ vypráví Jakub Matuška. „Jsem tady už pět let, ale ten pohled mě nikdy neomrzí.“ Aby také omrzel. Když je hezky, je z jedné strany vidět Pražský hrad a dál oči postupně kloužou po siluetě Vyšehradu přes Smíchovské nádraží až po Barrandovský most. Masker tak má v jediné linii nejvýznamnější místa české

historie a periferní industriální zóny, tedy teritorium, kde dodnes vládne graffiti, na kterém vyrostl a z něhož postupně vykřesal svůj typický autorský rukopis. I když dnes funguje jako intermediální umělec, zvyklý vyjadřovat se kromě malby i kresbou, prostřednictvím koláží nebo videa, pořád dokáže překvapit. Asi jen málokdo by totiž čekal, že se pustí právě do skla. Možná, že za to trochu můžou i ta velká smíchovská okna.

„Už dřív jsem přemýšlel o poloprůhledné soše kluka z jedné své kresby, ve kterém pulzují takové barevné kanálky,“ uvádí ale věc na pravou míru oblíbený malíř, který před pěti lety vyhrál Cenu Národní galerie. „Nakonec jsme ji realizovali z nějaké lité dvousložkové hmoty a výsledek mě hned nadchnul,“ přiznává. Vlastně se ani není čemu divit, protože transparence, míchání prostředí a pronikání tvarů patří prakticky od počátku k základům jeho obrazového vidění. „Sklo je navíc elegantní, má super povrch, roli hraje i lom světla, lesk, mat nebo právě průhlednost. Jen malou změnou barvy nebo povrchové úpravy se dá dosáhnout úplně jiné atmosféry,“ pochvaluje si.

Realizace nových skleněných figurálních plastik je velmi specifický a v našem prostředí i unikátní projekt, a proto jde tentokrát o náročnější produkci, než je

obvyklé. Zprostředkovaně se ho dotkl například i jeden z našich nejlepších designérů Maxim Velčovský, kterého nápad na skleněné figury zaujal. Právě vedoucí ateliéru skla a porcelánu na pražské UMP-RUM Maskera seznámil s jedním ze svých studentů Davidem Ramdanem, který se nyní věnuje základní tvarové modelaci a převádění plošných skic do 3D podoby.

ODPOČINEK OD MALOVÁNÍ

„Pro začátek jsme z mých starších kreseb vybrali čtyři hlavy, které původně vznikly jako takový odpočinek od malování,“ popisuje Jakub. „Trochu jsem tehdy experimentoval s jednoduchým zadáním, které jsem si sám stanovil. Chtěl jsem udělat pár spontánních kreseb a hrát si s tím, jak vznikne nějaký výraz pod dojmem prvních dvou tahů. Pokaždé z toho byl jiný charakter: holka, kluk, nějaký zamračený člověk a tak. Když se pak ty tváře položily vedle sebe, rychle to začalo vyvolávat různé myšlenky, třeba ohledně podoby a identity. Napadalo mě tehdy třeba, že zatímco na světě exis-

tují jen naprosto výjimečně dva totožní jedinci, každý má někde někoho, s kým se doplňuje.“

Přestože Masker změnil materiál, na první pohled je jasné, že stále zůstává sám sebou. „Myslím, že se nějakým způsobem musím pořád držet figury,“ potvrzuje. „Také mě nepřestala zajímat komunikace na všech úrovních, a to spíš ta nevyřčená. Rád bych zachytil, jak všechno prostupuje nějaká jednotná původní energie. Fascinuje mě „anatomický“ řez tím, jak se platonický svět forem tlačí do lidské mysli, která je trochu nepřesná v jeho čtení,“ konstatuje. „Pro něco takového se dá nacházet inspirace kdekoli – od pampelišky před barákem přes tichou chvíli o samotě po hlasitou chvíli s partnerem.“

Jakub Matuška se snaží udržet svůj standard. Namaluje kolem dvanácti obrazů za rok, na které jeho sběratelé neváhají celé měsíce čekat, k tomu nějaké kresby nebo objekty, jako například teď ty ze skla. Pracuje přitom s vlastními motivy i referencemi z internetu a týdný z nich

skládá výslednou kompozici. Momentálně má v ateliéru sedm pláten, která se teprve připravují (šepsují a brousí), skici a malé vizuální poznámky. Podlaha je plná sprejů a barevných duhových přechodů, které tam zbyly po předchozích projektech. „Chystám se teď na lednovou výstavu v Lipsku, kde má pobočku francouzský galerista Sam Dukan, s nímž spolupracuji,“ podotýká. „Zrovna přemýšlím, jak to pojednat, aby ta expozice fungovala jako jeden celek, který má v sobě nějaký vnitřní systém.“

INSPIRACE JE KDEKOLI. OD PAMPELIŠKY PŘED BARÁKEM PŘES TICHOU CHVILKU O SAMOTĚ PO HLASITOU CHVILKU S PARTNEREM

VŠECHNO SI ROZKRESLIT

Dosáhnout se toho dá různě, ale v případě Jakuba Matušky vzájemnou provázanost do určité míry zaručuje už výrazná

Série kreseb tuží na papíře, které posloužily jako základ pro výrobu hliněných hlav.
„Zjednodušení, zábava, papír, ruka, linka, kresba, nic víc,“ říká o nich autor.

Masker u svého tradičního média. Zde právě dokončuje obraz s názvem Jen počkej.

linearita a pevná obrysová kresba, která je základem jak jeho obrazů, tak i nových skleněných soch. „Přivedla mě k ní hlavně příprava složitějších výjevů. Teď už si rozkresluju všechno, abych pokud možno co nejpřesněji věděl, kde co ve finále bude a jakým způsobem bude jaká plocha pojednaná,“ prozrazuje absolvent

malířského ateliéru Vladimíra Skrepla na pražské AVU. „K tomu jsem se potřeboval naučit udělat celou kompozici v lince na áčtyřku, což většinou představuje soubor dalších dvaceti malých kreseb,“ shrnuje. Dalším výrazným znakem jeho výtvarného projevu jsou graffiti kořeny, ke kterým ostatně kresba a skicování patří.

„O barevnosti pořád dokážu přemýšlet víc z pohledu kombinace barev pro graffiti piece, než kdybych se to snažil vidět jako malbu zátiší,“ rozebírá. „Nevím, jestli je to zvenku vidět nebo ne, ale je to rozhodně můj vnitřní pocit. Každopádně je pravda, že barvu víc než abych roztíral štětcem, na obraz stříkám ze spreje.“ ▼